משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע״ב משולב

לע״נ מו״ח רבי יוסף מרדכי שלמה ב״ר יעקב. ולב״ע י״ט תשרי תשפ״ו

כא - כז כסלו, אהלות פי״ד מ״ה - פט״ז מ״א

אהלות פרק יד, פרק 'הזיז'.

ה

שְׁנֵי זִיזִין זֶה עַל גַּבֵּי זֶה וּמְכֻוָּנִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְיֵשׁ בָּהֶן פּוֹתֵחַ טֶפַח שֶׁכָּל אֶחָד מִן הַזִּיזִים רָחְבּוֹ טֶפַח עַל טֶפַח, וּבֵינֵיהֶן פּוֹתֵחַ טֶפַח הַתַּחְתּוֹן גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ טֶפַח וְהָעֶלְיוֹן גָּבוֹהַּ מִן הַתַּחְתּוֹן טֶפַח, **טֻמְאָה תַּחְתִּיהֶן, תַּחְתִּיהֶן טְמֵאָה.** וְטַמְּאָה מַחֲזֶה בְּמַחֲזֵיהוּ. תַּחַת הַתַּחְתּוֹן. כָּל מַה שֶּׁתַּחְתָּיו טָמֵא וּמַה שֶּׁעַל גַּבָּיו טָהוֹר, דְּחוֹצֵץ בִּפְנֵי הַטֻּמְאָה.

בֵּינֵיהֶם אִם טֻמְאָה בֵּין תַּחְתּוֹן לָעֶלְיוֹן, **בֵּינֵיהֶן טְמֵאִים.** כָּל מַה שֶּׁבֵּינֵיהֶן טָמֵא, אֲבָל מַה שֶּׁתַּחַת הַתַּחְתּוֹן וְשֶׁעַל הָעֶלְיוֹן, טָהוֹר, דְּחוֹצְצִים.

עַל גַּבֵּיהֶן עַל גַּבֵּי הָעֶלְיוֹן, **כְּנֶגְדּוֹ עַד לָרָקִיעַ טְמֵאִים.** כְּנֶגֶד הַטֻּמְאָה עַד הָרָקִיעַ, טָמֵא, וְכָל הַשְּׁאָר טָהוֹר.

הָיָה הָעֶלְיוֹן עוֹדֵף עַל הַתַּחְתּוֹן פּוֹתֵחַ טֶפַח, טֻמְאָה תַּחְתִּיהֶן אוֹ בֵּינֵיהֶן, תַּחְתִּיהֶן וּבֵינֵיהֶן טְמֵאִים. דְּבֵין שֶׁהַטֻּמְאָה תַּחַת הַתַּחְתּוֹן בֵּין שֶׁהַטֻּמְאָה בֵּינֵיהֶן, אוֹתוֹ הָעוֹדֵף שֶׁהָעֶלְיוֹן יָתֵר עַל הַתַּחְתּוֹן טֶפַח מְעָרֵב אֶת הַטֻּמְאָה בְּכָל מָקוֹם. אֲבָל מַה שֶּׁעַל הָעֶלְיוֹן טָהוֹר, דְּחוֹצֵץ.

עַל גַּבֵּיהֶן עַל גַּבֵּי הָעֶלְיוֹן, **כְּנֶגְדּוֹ עַד לָרָקִיעַ טְמֵאִים.**

הָיָה הָעֶלְיוֹן עוֹדֵף עַל הַתַּחְתּוֹן פָּחוֹת מִטֶּפַח, טֻמְאָה תַּחְתִּיהֶן תַּחַת הַתַּחְתּוֹן, **תַּחְתִּיהֶן וּבֵינֵיהֶן טְמֵאִים.** דְּאוֹתוֹ עֹדֶף מְעָרֵב אֶת הַטֻּמְאָה בֵּינֵיהֶן וּמֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה לְמַה שֶּׁתַּחְתָּיו.

בֵּינֵיהֶן אִם הַטֻּמְאָה בֵּינֵיהֶן, **אוֹ** לְמַטָּה בָּאָרֶץ **תַּחַת הַמּוֹתָר** דְּהֵינוּ כְּנֶגֶד הָעֹדֶף וְלֹא תַּחַת הַתַּחְתּוֹן, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, תַּחְתִּיהֶן וּבֵינֵיהֶן טְמֵאִים** דְּאַף עַל גַּב דְּלֵיכָּא טֶפַח בָּעֹדֶף מֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה לְתַחַת הַתַּחְתּוֹן, הוֹאִיל וְעוֹדֵף עָלָיו. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, בֵּינֵיהֶן וְתַחַת הַמּוֹתָר טְמֵאִים,** מַה שֶּׁבֵּין שְׁנֵי הַזִּיזִין וּמַה שֶּׁתַּחְתֵּיהֶן בָּאָרֶץ כְּנֶגֶד הַמּוֹתָר, טָמֵא, **וְתַחְתִּיהֶן** מַה שֶּׁתַּחַת הַתַּחְתּוֹן, **טָהוֹר.** דְּכֵיוָן דְּאֵין בַּמּוֹתָר טֶפַח אֵין הַטֻּמְאָה בָּאָה תַּחַת הַתַּחְתּוֹן. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ:

ו

יֵשׁ בָּהֶן פּוֹתֵחַ טֶפַח וְאֵין בֵּיניֵהֶן פּוֹתֵחַ טֶפַח שֶׁאֵין הַתַּחְתּוֹן גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ טֶפַח וְאֵין הָעֶלְיוֹן גָּבוֹהַּ מִן הַתַּחְתּוֹן טֶפַח, **טֻמְאָה תַּחְתִּיהֶן אוֹ בֵּינֵיהֶן, תַּחְתִּיהֶן וּבֵינֵיהֶן טְמֵאִים.** דְּאֵין הַתַּחְתּוֹן חוֹצֵץ, כֵּיוָן דְּאֵין תַּחְתָּיו פּוֹתֵחַ טֶפַח וְלֹא עַל גַּבָּיו פּוֹתֵחַ טֶפַח, וְהָעֶלְיוֹן מֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה לְכָל מַה שֶּׁתַּחְתָּיו וְתַחַת הַתַּחְתּוֹן, וְחוֹצֵץ לְמַה שֶּׁעַל גַּבָּיו, כֵּיוָן דְּעֶלְיוֹן גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ טֶפַח.

עַל גַּבֵּיהֶן, כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרָקִיעַ טְמֵאִים. וּמַה שֶּׁתַּחְתָּיו טָהוֹר. דְּאַף עַל גַּב דְּאֵין גָּבוֹהַּ מַחֲבֵרוֹ טֶפַח, הֲרֵי גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ טֶפַח וְחוֹצֵץ:

(הבאנו המשנה כגירסת הרע"ב. להלן גירסת הרמב"ם המודפסת במשניות שלפנינו: **וְ יֵשׁ בָּהֶן פּוֹתֵחַ טָפַח וְאֵין בֵּינֵיהֶן פּוֹתֵחַ טָפַח, טֻמְאָה תַּחְתֵּיהֶן, תַּחְתֵּיהֶן טָמֵא. בֵּינֵיהֶן אוֹ עַל גַּבֵּיהֶן, כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרָקִיעַ טָמֵא:**)

זַ

אֵין בָּהֶן פּוֹתֵחַ טָפַח שֶׁהַזִּיזִין אֵין בְּרָחְבָּן טָפַח, הִלְכָּךְ בֵּין שֶׁהַטֻּמְאָה לְמַטָּה בֵּין שֶׁהַטֻּמְאָה לְמַעְלָה לֹא חִיצֵי כְלָל, **בֵּין שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶן פּוֹתֵחַ טָפַח בֵּין שֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן פּוֹתֵחַ טָפַח, טֻמְאָה תַּחְתֵּיהֶן, בֵּינֵיהֶן אוֹ עַל גַּבֵּיהֶן, טֻמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה, בּוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת.**

וְכֵן שְׁתֵּי יְרִיעוֹת שֶׁהֵן גְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח. וּגְבוֹהוֹת זוֹ מִזּוֹ טָפַח, דְּיֵנָן כִּשְׁנֵי זִיזִין:

*

פרק טו, פרק 'סגום', ובו י משניות

אַ

סָגוֹם עָבָה. הַךְ מַתְנִיתִין פֵּרַשְׁנוּהָ לְעֵיל בְּפֶרֶק הַבַּיִת שֶׁנִּסְדַּק [פרק יא מִשְׁנָה ג']. וְאִידֵי דְּבָעֵי לְמִתְנֵי טַבְלָיוֹת, הַדַּר תַּנְיֵהּ הָכָא.

סָגוֹם עָבָה וְכֹפֶת עָבָה, אֵינָן מְבִיאִין אֶת הַטֻּמְאָה, עַד שֶׁיְּהוּ גְבוֹהִין מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח.

קְפוּלִין זוֹ עַל גַּבֵּי זוֹ, אֵינָן מְבִיאוֹת אֶת הַטֻּמְאָה, עַד שֶׁתְּהֵא הָעֶלְיוֹנָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח.

טַבְלָיוֹת שֶׁל עֵץ זוֹ עַל גַּב זוֹ אֵינָן מְבִיאוֹת אֶת הַטֻּמְאָה, עַד שֶׁתְּהֵא הָעֶלְיוֹנָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח.

וְאִם הָיוּ שֶׁל שַׁיִשׁ, טֻמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה, בּוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת:

וְאִם הָיוּ שֶׁל שַׁיִשׁ. אֲפִלּוּ עֶלְיוֹנָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טָפַח לָא חֲשִׁיבִי אֹהֶל לְהָבִיא אֶת הַטֻּמְאָה, כֵּיוָן דְּהַתַּחְתּוֹנָה מְמַעֶטֶת אֶת הָאֲוִיר לְפִי שֶׁהֵן נֶחְשָׁבוֹת כָּאָרֶץ. אֲבָל טַבְלָאוֹת שֶׁל עֵץ אֵינָן חֲשׁוּבוֹת כְּקַרְקַע בִּזְמַן שֶׁהָעֶלְיוֹנָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טָפַח, אַף עַל פִּי שֶׁהַתַּחְתּוֹנָה מְמַעֶטֶת אֶת הָאֲוִיר, הָעֶלְיוֹנָה מְבִיאָה אֶת הַטֻּמְאָה:

בַ

טַבְלָיוֹת שֶׁל עֵץ שֶׁהֵן נוֹגְעוֹת זוֹ בָזוֹ בְּקַרְנוֹתֵיהֶם וְהֵן גְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח, טֻמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן, הַנּוֹגַעַ בַּשְּׁנִיָּה, טָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעָה, כֵּלִים שֶׁתַּחַת הָרִאשׁוֹנָה טְמֵאִים, וְשֶׁתַּחַת הַשְּׁנִיָּה טְהוֹרִין.

טַבְלָיוֹת שֶׁל עֵץ. שֶׁהֵן סְמוּכוֹת זוֹ אֵצֶל זוֹ וְכָל אַחַת מֵהֶן גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טֶפַח וְנוֹגְעוֹת בְּקַרְנוֹתֵיהֶן כָּל אַחַת בַּחֲבֶרְתָּהּ שֶׁאֶצְלָהּ, וְדֶרֶךְ קְרָנֵי הַטַּבְלָאוֹת שֶׁאֵין בְּרָחְבָּן טֶפַח, הִלְכָּךְ כֵּלִים שֶׁתַּחַת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהַטֻּמְאָה תַּחְתֶּיהָ, טְמֵאִים, וְשֶׁתַּחַת הַשְּׁנִיָּה טְהוֹרִים.

הַנּוֹגֵעַ בַּשְּׁנִיָּה טָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעָה. וְאַף עַל גַּב דְּתָנֵן בְּפֶרֶק קַמָּא (משנה ב) כֵּלִים הַנּוֹגְעִים בְּמֵת וְכֵלִים בְּכֵלִים טְמֵאִים טֻמְאַת שִׁבְעָה, הַשְּׁלִישִׁי בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים טְמֵאִים טֻמְאַת עֶרֶב, הָא תָּנֵן הָתָם אֵין הָאֹהֶל מִתְחַשֵּׁב, הִלְכָּךְ טַבְלָא שֶׁהַטֻּמְאָה תַּחְתֶּיהָ אֵינָהּ מִן הַמִּנְיָן.

הַשֻּׁלְחָן אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה, עַד שֶׁיְּהֵא בּוֹ רִבּוּעַ בְּפוֹתֵחַ טָפַח. כְּמִין תֵּבָה פְּרוּצָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ אַרְבַּע דְּפָנוֹת הָיוּ עוֹשִׂים לַשֻּׁלְחָן שֶׁהַשֻּׁלְחָן יוֹשֵׁב עָלֶיהָ, וְאוֹתָהּ תֵּבָה פְּרוּצָה קְרוּי רִבּוּעַ. וּפְעָמִים שֶׁהַשֻּׁלְחָן בּוֹלֵט וְיוֹצֵא חוּץ מֵאוֹתוֹ רִבּוּעַ טֶפַח אוֹ פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, וְהַשְׁתָּא קָאָמַר דְּצָרִיךְ שֶׁיְּהֵא הַשֻּׁלְחָן בּוֹלֵט חוּץ מֵאוֹתוֹ רִבּוּעַ בְּפוֹתֵחַ טָפַח, דְּמָה שֶׁבְּתוֹךְ הָרִבּוּעַ אֵינוֹ מִצְטָרֵף. וְאִם טֻמְאָה נַמִּי בְּתוֹךְ הָרִבּוּעַ מִבִּפְנִים, הָרִבּוּעַ חוֹצֵץ וּמוֹנֵעַ הַטֻּמְאָה מִלַּעֲבֹר לַחוּץ:

גַ

חֲבִיוֹת שׁוּרוֹת הָרִבּה שֶׁל חֲבִיוֹת, זוֹ אַחַר זוֹ וְזוֹ עַל זוֹ, **שֶׁהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל שׁוּלֵיהֶן** וּפִיהֶן לְמַעְלָה, **אוֹ מֻטּוֹת עַל צִדֵּיהֶן** וּפִיהֶן מִן הַצַּד **בָּאֲוִיר** בַּגִּגָּה אוֹ בֶחָצֵר, **וְהֵן נוֹגְעוֹת זוֹ בָזוֹ בְּפוֹתֵחַ טָפַח** בִּרְחַב טֶפַח נוֹגְעוֹת זוֹ בָזוֹ, **טֻמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן, טֻמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה, בּוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת.**

טֻמְאָה בּוֹלַעַת וְעוֹלָה. לְצַדָּדִין קָתָנֵי לַהּ. דְּמֻטּוֹת עַל צְדָדֵיהֶן אֲפִלּוּ כְּנֶגֶד הַטֻּמְאָה אֵין טֻמְאָה אֶלָּא מַה שֶּׁתַּחְתֵּיהֶן וְעַל גַּבֵּיהֶן, אֲבָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָן טָהוֹר, כֵּיוָן דְּאֵין כְּלִי חֶרֶס מִשַּׁמֵּא מִגַּבּוֹ, עַל מָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ מַצִּיל. וּמַה שֶּׁאֵינוֹ כְּנֶגֶד הַטֻּמְאָה אֲפִלּוּ שֶׁתַּחְתֵּיהֶן וְעַל גַּבֵּיהֶן טָהוֹר. וּבְיוֹשְׁבוֹת עַל שׁוּלֵיהֶן אֲפִלּוּ עַל מָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֵין מַצִּילוֹת, כֵּיוָן שֶׁאֵין הֶפְסֵק מֵאֲוִיר תּוֹכוֹ לְאֲוִיר שֶׁחוּצָה לוֹ, וְחָבִית עַצְמָהּ נִטְמְאָה וְנִטְמְאוּ כָּל כֵּלִים שֶׁבְּתוֹכָהּ וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד הַטֻּמְאָה, כִּדְאָמְרִינַן טַעֲמָא בְּסוֹף פֶּרֶק כַּוֶּרֶת.

בַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּטָהוֹרוֹת דְּכֵיוָן דִּטְהוֹרוֹת הֵן דָּמוּ לְטַבְלָאוֹת שֶׁל שִׁישׁ שֶׁהַתַּחְתּוֹנוֹת סוֹתְמוֹת אֶת חֲלַל טָפַח וְטֻמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה. **אֲבָל אִם הָיוּ טְמֵאוֹת, אוֹ גְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח, טֻמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן, תַּחַת כֻּלָּם טָמֵא:**

אֲבָל אִם הָיוּ טְמֵאוֹת. אֲפִלּוּ אֵין גְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ, הָעֶלְיוֹנוֹת שֶׁגְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ טָפַח מְבִיאוֹת אֶת הַטֻּמְאָה, שֶׁאֵין הַתַּחְתּוֹנוֹת סוֹתְמוֹת בֵּינָן דִּטְמֵאוֹת מִידֵי דַּהֲוֵי אַקְפּוּלִין זוֹ עַל זוֹ וְטַבְלָאוֹת זוֹ עַל זוֹ.

אוֹ גְּבוֹהוֹת מִן הָאָרֶץ פּוֹתֵחַ טָפַח. מְבִיאוֹת אֶת הַטֻּמְאָה, וַאֲפִלּוּ טְהוֹרוֹת, כֵּיוָן דְּנוֹגְעוֹת זוֹ בָּזוֹ בְּרֹחַב טָפַח נֶחְשָׁבוֹת כֻּלָּן כְּאֹהֶל אֶחָד:

ד

בַּיִת שֶׁחָצָהוּ שֶׁעָשָׂה בּוֹ מְחִצָּה **בִּנְסָרִים אוֹ בִּירִיעוֹת, מִן הַצְּדָדִים** שֶׁהִירִיעוֹת וְהַנְּסָרִים נְתוּנוֹת כְּנֶגֶד הַכְּתָלִים שֶׁל הַבַּיִת, **אוֹ מִן הַקּוֹרוֹת** שְׁנָתוּנוֹת תַּחַת תִּקְרַת הַבַּיִת, **טֻמְאָה בַּבַּיִת, כֵּלִים שֶׁבַּחֲצִי טְהוֹרִים.** דִּירִיעוֹת וּנְסָרִים חוֹצְצִים, וְנֶחְשָׁבִים כִּכְלִים שֶׁעַל הַגַּג וּכְכֵלִים שֶׁחוּץ לַכֹּתֶל.

טֻמְאָה בַּחֲצִי, כֵּלִים שֶׁבַּבַּיִת טְמֵאִין. דְּאֵין חֲצִיצָה לְטֻמְאָה, מִידֵי דַּהֲוָה אַכְּלִי חֶרֶס הַמֻּקָּף צָמִיד פָּתִיל, דְּאִם טֻמְאָה בַּבַּיִת מַצִּיל עַל מָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ, וְאִם טֻמְאָה בְּתוֹכוֹ אֵין צָמִיד פָּתִיל לְטֻמְאָה.

כֵּלִים שֶׁבַּחֲצִי הַכְּלִי שֶׁעִם הַטֻּמְאָה בְּתוֹךְ הַמְּחִצָּה, **אִם יֵשׁ שָׁם פּוֹתֵחַ טָפַח** שֵׁישׁ שָׁם חֲלַל רֹחַב טָפַח, **טְמֵאִים. וְאִם לָאו, טְהוֹרִים.** הַכֵּלִים שֶׁבַּחֲצִי. אֲבָל בַּיִת מִיהָא טָמֵא:

ה

חֲצָצוֹ מֵאַרְצוֹ שֶׁכִּסָּה קַרְקָעִית הַבַּיִת בִּנְסָרִים אוֹ יְרִיעוֹת, **טֻמְאָה בַּחֲצִי** אֲפִלּוּ יֵשׁ בּוֹ טֶפַח עַל טֶפַח בְּרוּם טָפַח, **כֵּלִים שֶׁבַּבַּיִת טְמֵאִים.** כְּבֵיב שֶׁהוּא קָמוּר תַּחַת הַבַּיִת, דִּתְנַן לְעֵיל בְּפֶרֶק ג׳ (משנה ז) יֵשׁ בּוֹ פּוֹתֵחַ טֶפַח וְאֵין בֵּיצִיאָתוֹ פּוֹתֵחַ טָפַח, טֻמְאָה בְּתוֹכוֹ הַבַּיִת טָמֵא, טֻמְאָה בַּבַּיִת מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ טָהוֹר.

טֻמְאָה בַּבַּיִת, כֵּלִים שֶׁבַּחֲצִי, אִם יֵשׁ בְּמִקּוֹמָן טֶפַח עַל טֶפַח עַל רוּם טָפַח, טְהוֹרִים. וְאִם לָאו, טְמֵאִין, שֶׁאַרְצוֹ שֶׁל בַּיִת כָּמוֹהוּ עַד הַתְּהוֹם. כְּשֶׁאֵין בּוֹ פּוֹתֵחַ טֶפַח:

ו

בַּיִת שֶׁהוּא מָלֵא תֶּבֶן וְאֵין בֵּינוֹ לְבֵין הַקּוֹרוֹת פּוֹתֵחַ טֶפַח, טֻמְאָה בִּפְנִים בְּמִקּוֹם הַתֶּבֶן, **כֵּלִים שֶׁכְּנֶגֶד יְצִיאָה טְמֵאִים.** שֶׁכְּנֶגֶד הִיא מְקוֹם פְּנוּי יֵשׁ כִּרְחַב אַמָּה מִן הַפֶּתַח עַד כֹּתֶל שֶׁכְּנֶגְדּוֹ שֶׁנִּכְנָסִים וְיוֹצְאִים דֶּרֶךְ שָׁם לְהוֹצִיא הַתֶּבֶן וּלְהַכְנִיס. וְכֵלִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם הַפָּנוּי טְמֵאִים, מִידֵי דַּהֲוָה אַטֻּמְאָה בַּחֲצִי דְּכֵלִים שֶׁבַּבַּיִת טְמֵאִים.

טֻמְאָה בַּחוּץ הֵינוּ בַּמָּקוֹם הַפָּנוּי מִן הַפֶּתַח עַד כֹּתֶל שֶׁכְּנֶגְדּוֹ, **כֵּלִים שֶׁבִּפְנִים** בְּמִקּוֹם הַתֶּבֶן, **אִם יֵשׁ בְּמִקּוֹמָם טֶפַח עַל טֶפַח עַל רוּם טָפַח, טְהוֹרִים. וְאִם לָאו, טְמֵאִים.** דְּבַחֲצִי נַמִּי אִם טֻמְאָה בַּבַּיִת כֵּלִים שֶׁבַּחֲצִי שֶׁאֵין בְּמִקּוֹמָן טֶפַח טְמֵאִים.

אִם יֵשׁ בֵּין תֶּבֶן לַקּוֹרוֹת פּוֹתֵחַ טֶפַח, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טְמֵאִים:

וְאֵם יֵשׁ בֵּין הַתֶּבֶן וְלַקּוֹרוֹת פּוֹתֵחַ טֶפַח. לֹא נִתְבַּטֵּל הַתֶּבֶן הַהוּא לְחֶשֶׁב כַּחֲצִי וַהֲרֵי הוּא כְּשֶׁאָר חֲפָצִים שֶׁבַּבַּיִת, וְאֵין מַצִּיל עַל מָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ בֵּין יֵשׁ בְּמְקוֹמוֹ טֶפַח בֵּין אֵין בְּמְקוֹמוֹ טֶפַח:

ז

בַּיִת שֶׁמִּלְאוֹ עָפָר אוֹ צְרוֹרוֹת, וּבִטְּלוֹ, וְכֵן כִּרֵי שֶׁל תְּבוּאָה שֶׁבִּטְּלוֹ, **אוֹ גַּל שֶׁל צְרוֹרוֹת, אֲפִלּוּ כִּגְלוֹ שֶׁל עָכָן, וַאֲפִלּוּ טֻמְאָה בְּצַד הַכֵּלִים** שֶׁהָיְתָה הַטֻּמְאָה בְּתוֹךְ הַגַּל, וְכֵלִים שָׁם סְמוּכִים לַטֻּמְאָה בְּתוֹךְ הַגַּל אֲבָל אֵינָן נוֹגְעִים בַּטֻּמְאָה, **טֻמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה, בּוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת.** וּמַה שֶּׁבְּצִדָּהּ טָהוֹר. וְאִם יֵשׁ בְּמְקוֹם הַטֻּמְאָה טֶפַח עַל טֶפַח בְּרוּם טָפַח, הֲרֵי הוּא כְּקֶבֶר סָתוּם וּמְטַמֵּא כָּל סְבִיבָיו:

ח

חֲצַר הַקָּבָר חָצֵר הַמְקֻפֶּפֶת מֵאַרְבַּע מְעָרוֹת שֶׁל קְבָרוֹת, **הָעוֹמֵד בְּתוֹכָהּ טָהוֹר, עַד שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ אַרְבַּע אַמּוֹת, כִּדְבְרֵי בֵּית שַׁמַּאי.**

טָהוֹר עַד שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ מַרְבַּע אַמּוֹת. כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אַרְבַּע אַמּוֹת טָהוֹר הָעוֹמֵד בָּהּ. אֲבָל פְּחוּתָה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, טָמֵא הָעוֹמֵד בָּהּ. וְאִם אֵין שָׁם אֶלָּא שָׁלֹשׁ מְעָרוֹת מִשָּׁלֹשׁ רוּחוֹת וְרוּחַ רְבִיעִית שֶׁל חָצֵר פְּתוּחָה לָאֲוִיר הָעוֹלָם, אֲפִלּוּ אֵינוֹ מֻרְחָק מִפֶּתַח הַמְּעָרָה אֶלָּא כָּל שֶׁהוּא, טָהוֹר, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִגַּע לַמַּשְׁקוֹף שֶׁל פֶּתַח הַמְּעָרָה. וְהָנֵי מִלֵּי חֲצַר הַקָּבָר דִּמְסַיְּמָא מְחִצָּתָהּ, אֲבָל מֵת בְּעַלְמָא תּוֹפֵס אַרְבַּע אַמּוֹת לְטָמְאָה.

בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים, אַרְבָּעָה טְפָחִים.

קוֹרָה שֶׁעָשָׂאָהּ גּוֹלֵל לְקֶבֶר כְּסוּי עַל פֶּתַח הַקֶּבֶר, **בֵּין עוֹמֶדֶת בֵּין מֻטָּה עַל צִדָּהּ, אֵין טָמֵא אֶלָּא כְּנֶגֶד הַפֶּתַח.** שֶׁל הַקֶּבֶר. וְהַנּוֹגֵעַ בַּקָּצֶה הַמֻּנָּח חוּץ לַקֶּבֶר, טָהוֹר.

עָשָׂה רֹאשָׁהּ גּוֹלֵל לְקֶבֶר וְהֵרִי הִיא עוֹמֶדֶת עַל הַקֶּבֶר כְּמוֹ אִילָן, **אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד אַרְבָּעָה טְפָחִים,** הַנּוֹגֵעַ מִמֶּנָּה בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים סָמוּךְ לַקֶּבֶר, טָמֵא מֹשִׁום גּוֹלֵל, וּמֵאַרְבָּעָה וּלְמַעְלָה טָהוֹר, **וּבִזְמַן שֶׁהוּא עָתִיד לָגֹד.** לָקֹץ. וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא קִצֵּץ עֲדַיִן. **לָגֹד**, כְּמוֹ גָּדוּ אִילָנָא (דָּנִיֵּאל ד).

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּלָה חָבוּר. כָּל זְמַן שֶׁלֹּא קִצֵּץ, וְאַף עַל פִּי שֶׁעָתִיד לָקֹץ. וְאֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה:

ט

חָבִית שֶׁהִיא מְלֵאָה מַשְׁקִים טְהוֹרִים וּמְקֻפֶּפֶת צֶמֶר פָּתִיל, וַעֲשָׂאָהּ גּוֹלֵל לְקֶבֶר, הַנּוֹגֵעַ בָּהּ כָּל זְמַן שֶׁהִיא גּוֹלֵל, **טָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעָה** - דִּכְתִיב (בְּמִדְבַּר יט) וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה, לְרַבּוֹת גּוֹלֵל וְדוֹפֵק, **וְהֶחָבִית וְהַמַּשְׁקִין טְהוֹרִין.** דִּכְלֵי חֶרֶס הַמְקֻוֶּה צֶמֶר פָּתִיל טָהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּאֹהֶל הַמֵּת, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם) וְכֹל כְּלִי פָּתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא, הָא יֵשׁ צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָהוֹר, וּבִכְלֵי חֶרֶס הַבָּתוּב מְדַבֵּר, שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה מִגַּבּוֹ.

בְּהֵמָה שֶׁעָשָׂאָהּ גּוֹלֵל לְקֶבֶר, הַנּוֹגֵעַ בָּהּ, טָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כֹּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים אֵינוֹ מְטַמֵּא מִשּׁוּם גּוֹלֵל. אֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי מֵאִיר, אֶלָּא אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לְךָ דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּמְטַמֵּא, חוּץ מֵאָדָם, מִכָּל מָקוֹם מְטַמְּאִים הֵן מִשּׁוּם גּוֹלֵל כָּל זְמַן שֶׁהֵן גּוֹלֵל לַקֶּבֶר:

י

הַנּוֹגֵעַ בְּמֵת וְהַנּוֹגֵעַ בִּכְלִים, הַמַּאֲהִיל עַל הַמֵּת וְהַנּוֹגֵעַ בִּכְלִים, טְמֵאִין. הַכֵּלִים טְמֵאִין טֻמְאַת שִׁבְעָה מִטַּעַם חִבּוּרִים, כְּגוֹן דִּבְשָׁעָה שֶׁנָּגַע בַּמֵּת אוֹ מַאֲהִיל עָלָיו, נוֹגֵעַ כְּמוֹ כֵן בַּכֵּלִים.

מַאֲהִיל עַל הַמֵּת וּמַאֲהִיל עַל הַכֵּלִים, הַנּוֹגֵעַ בְּמֵת וּמַאֲהִיל עַל הַכֵּלִים, טְהוֹרִים.

אִם יֵשׁ בְּיָדוֹ פּוֹתֵחַ טָפַח, טְמֵאִין. כֵּיוָן דְּיָדָיו מַאֲהִילוֹת עַל הַמֵּת וְעַל הַכֵּלִים, מְבִיאוֹת אֶת הַטֻּמְאָה.

שְׁנֵי בָתִּים וּפְתְחֵיהֶן מְכֻוָּנִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה **וּבָהֶן כִּשְׁנֵי חֲצָאֵי זֵיתִים, פָּשַׁט אֶת שְׁתֵּי יָדָיו לָהֶן, אִם יֵשׁ בְּיָדָיו פּוֹתֵחַ טָפַח, מֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה.** וְנִשְׁאֲרוּ שְׁנֵי הַבָּתִּים טְמֵאִים. דְּאֹהֶל שֶׁל יָדָיו מְצָרֵף אֶת הַטֻּמְאָה כְּאִלּוּ שְׁנֵי הַחֲצָאִים מֻנָּחִים בָּזֶה וּבָזֶה.

וְאִם לָאו, אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטֻּמְאָה. וְאֵם לָמוֹ. דְּאֵין בְּיָדָיו פּוֹתֵחַ טָפַח, גַּבְרָא מִיהָא טָמֵא הָוֵי, כִּדְתָנַן לְקַמָּן וְעַל עַצְמָן בְּכָל שֶׁהֵן, אֲבָל שְׁנֵי הַבָּתִּים טְהוֹרִים:

*

פרק טז, פרק 'כל המטלטלין' ובו ה משניות

א

כָּל הַמְּטַלְטְלִין מְבִיאִין אֶת הַטֻּמְאָה מִשּׁוּם אֹהֶל. שֶׁאִם הָאֱהִיל רֹאשׁוֹ אֶחָד עַל הַמֵּת וְרֹאשׁוֹ אֶחָד עַל הַכֵּלִים, מֵבִיא לָהֶם הַטֻּמְאָה **בָּעֲבִי הַמַּרְדֵּעַ.** אֲפִלּוּ אֵין בּוֹ רֹחַב טֶפַח אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ בְּהֶקֵּפּוֹ טֶפַח, דְּחוּט שֶׁל טֶפַח מַקִּיפוֹ, דְּגָזְרוּ עַל הֶקֵּפוֹ מִשּׁוּם עָבְיוֹ.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֶקְפַּח אֶת בָּנַי שֶׁזּוֹ הֲלָכָה מְקֻפַּחַת, שֶׁשָּׁמַע הַשּׁוֹמֵעַ, וְטָעָה, שֶׁהָאכָּר עוֹבֵר וְהַמַּרְדֵּעַ עַל כְּתֵפוֹ, וְהָאֱהִיל צְדוֹ אֶחָד עַל הַקָּבֶר, וְטִמְּאוּהוּ מִשּׁוּם כֵּלִים הַמַּאֲהִילִים עַל הַמֵּת.

אֶקְפַּח אֶת בָּנַי. קִפּוּחַ לְשׁוֹן כְּרִיתָה וְחִתּוּךְ. וּשְׁבוּעָה הִיא, אֶקְפַּח אֶת בָּנַי אִם אֵין דָּבָר זֶה אֱמֶת שֶׁהֲלָכָה זוֹ מְקֻפַּחַת קְטוּעָה וּמְחֻתֶּכֶת, דְּהָא פּוֹתֵחַ טֶפַח בָּעִנְיָן.

שֶׁשָּׁמַע הַשּׁוֹמֵעַ. כְּשֶׁנִּשְׁאֲלָה שְׁאֵלָה עַל יְדֵי מַעֲשֶׂה בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׁמַע שֶׁטִּמְּאוּהוּ וְלֹא יָדַע מִשּׁוּם מָה טִמְּאוּהוּ. הֵם טִמְּאוּ אֶת הַמַּרְדֵּעַ מִשּׁוּם כֵּלִים הַמַּאֲהִילִים עַל הַמֵּת, שֶׁהַכְּלִי עַצְמוֹ הַמַּאֲהִיל עַל הַמֵּת טָמֵא בְּכָל שֶׁהוּא, דְּלֹא בָּעִינַן פּוֹתֵחַ טֶפַח אֶלָּא לְהָבִיא אֶת הַטֻּמְאָה תַּחַת רֹאשׁוֹ הַשֵּׁנִי, וְטִמְּאוּ אֶת הָאִכָּר אוֹ מִטַּעַם חִבּוּרִים אוֹ מִשּׁוּם דַּהֲוֵי לֵיהּ כֵּלִים שֶׁנָּגְעוּ בַּמֵּת וְאָדָם בַּכֵּלִים וְטָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעָה. וְהַשּׁוֹמֵעַ טָעָה לוֹמַר דְּטִמְּאוּהוּ מִטַּעַם שֶׁהַמַּרְדֵּעַ מֵבִיא עָלָיו טֻמְאָה מִדִּין אֹהֶל.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲנִי אֶתַּקֵּן שֶׁיִּהוּ דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּיָּמִין, שֶׁיִּהוּ כָּל הַמְּטַלְטְלִין מְבִיאִין אֶת הַטֻּמְאָה עַל אָדָם הַנּוֹשְׂאָן בָּעֲבִי הַמַּרְדֵּעַ,

שֶׁיִּהוּ דִּבְרֵי חֲכָמִים *מְעֻוָּתִים*. שֶׁאוֹמְרִים דְּמַרְדֵּעַ מֵבִיא טֻמְאָה עַל הָאָדָם הַנּוֹשְׂאָן. זִמְנִין דְּאָדָם הַנּוֹשְׂאָן אֵין עָלָיו כִּי אִם טֻמְאַת עֶרֶב, שֶׁבִּגְדוֹ מַפְסִיק בֵּין כְּתֵפוֹ לַמַּרְדֵּעַ וַהֲוֵי לֵיהּ דְּיִקְרַב לִדְיִקְרַב, וְהָרוֹאֶה שֶׁמְּטַמְּאִים אוֹתוֹ טֻמְאַת עֶרֶב יִטְעֶה לוֹמַר מִשּׁוּם אֹהֶל טִמְּאוּהוּ לְפִי שֶׁיֵּשׁ בְּהֶקֵּפוֹ טֶפַח, וְאָתֵי לְמֵימַר דְּטֻמְאַת אֹהֶל אֵין בָּהּ כִּי אִם טֻמְאַת עֶרֶב. הִלְכָּךְ גָּזְרוּ עָלָיו בָּעֲבִי הַמַּרְדֵּעַ לְטַמֵּא טֻמְאַת שִׁבְעָה מִדִּבְרֵיהֶם מִשּׁוּם אֹהֶל,

וְעַל עַצְמָן בְּכָל שֶׁהֵן דִּכְלֵי הַמַּאֲהִיל עַל הַמֵּת טָמֵא אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהוּא, **וְעַל שְׁאָר אָדָם וְכֵלִים** שִׁתַּחַת הַמַּרְדֵּעַ **בִּפּוֹתֵחַ טֶפַח.** כֵּיוָן דְּאֵין לָהֶם טֻמְאָה כְּלָל אֵין שַׁיָּךְ לִגְזֹר עַל הֶקֵּפוֹ מִשּׁוּם עָבְיוֹ:

***

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', 'לדעת עלונים', וכן במייל -

2711526@GMAIL .COM או בטל' 05276-00532

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה

כל הזכויות שמורות. ©